

EICIE voorspelt 1% groei

Auteur(s):

E.A. de Groot en P.H.B.F. Franses

De auteurs zijn verbonden aan het Econometrisch Instituut van de Erasmus Universiteit te Rotterdam. De auteurs willen Randstad bedanken voor het ter beschikking stellen van de gegevens. Dit artikel is gebaseerd op De Groot en Franses (2005b). Een versie van het paper is binnenkort beschikbaar op www.few.eur.nl/few/research/pubs/ei onder 'publications' of op de ESB-website www.economie.nl. edegroot@few.eur.nl

Verschenen in:

ESB, 90e jaargang, nr. 4458, pagina 179, 22 april 2005

Rubriek:

Conjunctuur

Trefwoord(en):

De op data van uitzendwerk gebaseerde Econometric Institute Current Indicator of the Economy (EICIE) voorspelt een groei van het bbp van 1,0% in het eerste kwartaal 2005 ten opzichte van het eerste kwartaal 2004.

In de *ESB* van 14 januari 2005 werd de EICIE voor het eerst gepresenteerd (De Groot & Franses, 2005a). Met ingang van deze publicatie zal een update van de EICIE ieder kwartaal in *ESB* worden gepubliceerd. Dit biedt tevens gelegenheid om verdere ontwikkelingen van het model te presenteren.

Modelontwikkeling

De EICIE is de afgelopen tijd gepresenteerd aan experts. Een suggestie die naar voren kwam, is de mogelijkheid om verschillende modellen toe te staan: een model voor een opgang in uitzendwerk en een in geval van een neergang. Hiermee zou mogelijk een niet-lineair model gevonden kunnen worden dat de data beter representeert. We hebben onderzocht of dit zo is.

Perioden van positieve en negatieve groei in uitzendwerk wisselen elkaar af. In perioden van negatieve groei blijkt uitzendwerk zich sneller dan gemiddeld te corrigeren naar het langetermijnevenwichtsniveau dan voor het bbp het geval is. Bij positieve groei vindt deze correctie naar het evenwichtsniveau langzamer plaats. Bij de toename van de economische groei zullen als eerste vooral uitzendkrachten aan het werk gaan. De werkgelegenheid neemt toe, maar deze toename is niet direct zichtbaar in termen van afname van de werkloosheid. Pas als de economische groei doorzet, zal de werkloosheid afnemen, omdat meer vaste contracten worden aangeboden (zie voor een uitgebreidere achtergrond De Groot & Franses, 2005b). Uitzendwerk groeit in een opgaande fase snel en zal na een aantal jaren afvlakken, alsof een natuurlijke 'grens' aan het aantal uitzendkrachten dat aan het werk is wordt bereikt. Bij een economische crisis volgt dan een correctie waardoor veel minder uitzend- en vaste banen worden vervuld. Nadat het economisch dieptepunt is bereikt, begint de cyclus weer van voren af aan. Omdat uitzendwerk zich in een neergaande fase anders 'gedraagt' dan in een opgaande fase, is het gerechtvaardigd om het model te verfijnen met twee aparte modellen die hiermee rekening houden. Daarom hebben we de EICIE uitgebreid met twee niet-lineaire modellen.

Niet-lineaire modellen

Vanuit de literatuur is bekend dat een langetermijncoïntegratierelatie zal blijven bestaan, ook al wordt toegestaan dat de parameters in de modellen veranderingen ondergaan. Het uitgangspunt blijft het gebruik van dezelfde modellen zoals die gepresenteerd zijn in De Groot en Franses (2005a). Deze modellen worden nu herschat, waarbij wordt toegestaan dat de modelparameters in perioden van negatieve groei in uitzendwerk verschillend zijn ten opzichte van de parameters in perioden met positieve groei. Voor een uitgebreide bespreking verwijzen we naar De Groot en Franses (2005b). Statistisch gezien is de bijdrage van de extra variabelen significant.

De eerder ontwikkelde lineaire modellen, die worden aangevuld met de niet-lineaire modellen, blijven het uitgangspunt van de EICIE. We maken een samengestelde indicator, waarbij verschillende gewichten aan de modellen wordt gegeven. De twee lineaire modellen (een model voor kwartaal-op-kwartaal-groei, en een model voor de jaar-op-jaar-groei in een kwartaal) krijgen een gezamenlijk gewicht van 80% (elk 40%) en de twee niet-lineaire modellen van 20% (elk 10%). Vanaf heden zullen de schattingen van EICIE worden bepaald met een combinatie van lineaire en niet-lineaire (switching) modellen.

Schattingen CBS en EICIE

Een nieuwe methode van de EICIE, maar ook de nieuwste cijfers van het CBS die worden verwerkt in de EICIE, maken dat de gegevens voor het vierde kwartaal van 2004 opnieuw moeten worden vastgesteld. In tabel 1 worden de oude en nieuwe uitkomsten gepresenteerd. [tabel 1](#)

Tabel 1. Verloop van de (herziene) schattingen van CBS en EICIE, groei bbp ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder, in procenten

	schatting groei bbp		jaarschatting	
	vierde kwartaal 2004		2004	
	februari 2005	april 2005	februari 2005	april 2005
CBS	1,4 (flash)	1,6	1,3 (flash)	1,4
EICIE	1,1	1,2	1,2	1,2
EICIEa	1,2	1,3	1,3	1,4

a EICIE aangevuld met twee niet-lineaire modellen.

Bbp-schatting eerste kwartaal

We gebruiken de hierboven beschreven combinatie van modellen om de EICIE voor het eerste kwartaal 2005 te schatten. We gebruiken de data tot en met het derde kwartaal van 2004 en gebruiken een AR(2) model om de kwartalen Q4 2004 en Q1 2005 voor uitzendwerk te voorspellen. Op basis hiervan komt de EICIE uit op een schatting van 1,0 % voor de groei in het bbp in het eerste kwartaal van 2005 ten opzichte van het eerste kwartaal in 2004.

Bert de Groot en Philip Hans Franses

Literatuur

Groot, E.A. & P.H.B.F. Franses (2005a) Een real time indicator voor het bruto binnenlands product. *ESB*, 14 januari.

Groot, E.A. & P.H.B.F. Franses (2005b) *Real Time Estimates of GDP Growth, while allowing for switching regimes*. Intern rapport, Econometrisch Institute, Rotterdam: Erasmus Universiteit Rotterdam.